

Bemesting vaste planten

Tekst: Henk van den Berg
teelt- en bedrijfsadvies
(0252) 340301 / 06-51312207
Foto: René Faas

Met het nieuwe seizoen voor de deur is het verstandig om de ervaringen uit het vorige jaar nog eens op een rijtje te zetten. Vorig jaar zijn een aantal handelingen veelal voor het eerst toegepast en enkele zaken komen juist nu aan het licht omdat het een zeer natte zomer en vooral nazomer is geweest. Veel heeft te maken met de toediening van organische stof, maar ook met de manier waarop de fosfaat wordt bemest. Omdat beide zeer sterk samenhangen, moeten ze ook een belangrijke samenhang hebben bij de te volgen bemesting strategie. Als dan ook nog vaststaat dat organische stof, bodemleven en ziekteverdraagbaarheid met elkaar te maken hebben, mag het duidelijk zijn dat we hier weer een mooie puzzel op te lossen hebben.

BETERE STIKSTOFBENUTTING

Dat de opname van de diverse voedingselementen met elkaar samenhangen is al erg lang bekend. Hoe dit precies in elkaar steekt is echter veel onduidelijker. Toch komen er steeds meer zaken aan het licht die wel logisch zijn, maar waar nooit echt bij stil is gestaan. Neem nu de betere benutting van stikstof als het fosfaatt niveau van de grond op orde is. Als de fosfaatvoorraad op peil is, wil dit nog niet zeggen dat deze voor de plant beschikbaar is. Als de grond nog erg koud is, kan een, dan nog niet

actieve, net geplante plant nog geen fosfaat uit de grond losmaken. De plant kan bij de start wel gebruik maken van vrije fosfaat. Als er in het begin direct opneembare fosfaat wordt bemest dat ook nog eens dicht tegen de plant wordt toegediend, dan wordt de plant als het ware een startmotor aangereikt. Naast de fosfaat is ook bekend dat een plant sneller start als er vrij opneembare stikstof aanwezig is. Dezelfde stikstof die ook vrijkomt als de bodem warmer wordt. Door vlak voor het planten fosfaat te bemesten, en te zorgen dat er wat stikstof aanwezig is, kan de plant sneller zelf de voedingselementen uit de bodem losmaken. Dit verklaart ook dat de plant effectiever met stikstof omgaat als de fosfaatvoorziening op peil is. Dit doorberedenerend zou het wel eens kunnen zijn dat een voldoende fosfaatvoorziening bij de start kan helpen bij het minder uitspoelen van stikstof bij de start van de teelt, omdat de plant dit beter opneemt. Als de fosfaat dan ook nog eens in de regel wordt toegediend kan met heel weinig fosfaat een goede start worden gecreëerd. De fosfaatruimte die dan vrijkomt, kan worden aangewend voor de organische stofvoorziening. Alleen door op een slimme manier met fosfaat om te gaan kan worden voorkomen dat we inboeten aan bodemvruchtbaarheid.

VERSLEMPING

Aandacht voor organische stof kan veel goed maken, maar te veel alleen letten op het gehalte organische stof in de bodem kan soms een negatief effect hebben. Als er te veel alleen maar zeer stabiele organische stof wordt opge-

bracht, kan het zijn dat de afbraak niet goed op gang komt. De afbraak van organische stof zorgt namelijk voor bodemleven en niet de aanwezigheid er van. Om dit te stimuleren moet er ook makkelijk verteerbare organische stof toegevoegd worden, bijvoorbeeld in de vorm van stalmest. Omdat de fosfaat in de stalmest geheel meetelt voor de wetgeving en die van goede compost maar voor 50%, komt menig teler in de verleiding om alleen compost te gebruiken. Hier kun je dus te ver in gaan. Juist de hierboven vermelde besparing van fosfaat, door het dicht bij de plant toedienen, kan gebruikt worden om weer iets meer stalmest te gebruiken. Te weinig activiteit kan samen met te weinig lucht in de grond tot een vettig geheel leiden. Op gronden met een redelijk organischestofgehalte en gronden met kleideeltjes kan het toevoegen van kalk zeer zinvol zijn. Laat in ieder geval bij een grondmonster altijd het gehalte koolzure kalk in de analyse meenemen. Bij een cijfer lager dan 1% treedt er na een bekalking vrijwel altijd een structuurverbetering op. Door de kalk wordt de grond beter verkrumelbaar en luchtiger. Voordeel van deze luchtigheid is een direct betere bewerkbaarheid en indirect meer lucht om de vertering van de organische stof weer op gang te krijgen, waardoor het bodemleven weer de kans krijgt om zijn werk te doen. Het gemiddelde bekalkingsadvies op de grondmonsters is vrijwel altijd alleen gericht op beïnvloeding van de pH en vrijwel nooit op verbetering van de structuur, zodat er bij een laag gehalte koolzure kalk lang niet altijd een bekalkingsadvies wordt gegeven.

